

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četirispornih pet-kratk 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopolni naj se izvolijo frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Čehi in ministerstvo Taaffejevo.

Zadnji nam došli češki „Pokrok“, od 15. t. m., kakor znano organ češkega kluba poslancev, prinaša uvodni članek pod naslovom „Konec ministerstva Taaffejeva“, ki je jako zanimiv, ker nam prikazuje prav bližnjo možnost dogodka, o katerem dozdej nismo mislili, da bi utegnil pred nami biti tako blizu. „Pokrok“ pravi: Denes še Taaffejevo ministerstvo nij odpuščeno od svojega uradovanja, ali kaže se, da trenotek nij daleč, v katerem bode prisiljeno odstopiti. Ko je poklicano bilo k vladi, pozdravili smo ga vsi narodi in vse stranke, katerim je šlo za pomirjenje dozdnjih preprirov v državi. Mislili smo, da prinaša ministerstvo k tacemu delu dobro voljo. Mislili smo, da bo Taaffe, nedotakniti se pravice nemškega plemena, dati pravice tudi drugim plemenom, da izvede ustavo dozdej neizvedeno. Mislili smo, da ima Taaffe dosti energije, da to izvede, kar on in vlada njegova kot koristno in pravo izpoznavajo. Denes pa se vidi, da mu manjka odločnosti, brez katere je najboljša volja malomočna. Besedij je mnogo, a dejanj nij, ne vidimo jih. Nasproti svojim neprijateljem je Taaffejeva vlada pasivna, svojih prijateljev pa niti ne skuša na se prikleniti.

Iz vseh teh razlogov pravi „Pokrok“, da bi nič hudega ne bilo, če Taaffejevo ministerstvo odstopi, ker potlej mora priti na krmilo odločnejše ministerstvo iz avtonomistične večine, ki bi res to izvršilo, kar je Taaffe obetal. Avtonomisti imajo na državnem zboru večino, solidarnost te večine je zdaj gotova, tembolj ker liberalni Nemci tako besno na vse stranke padajo. Torej vlada naj bode energičnejša, ali naj pa gre.

Če je to mišljenje čeških poslancev, kar je prav verjetno, potem vidimo nekoliko prihodnje prizadevanje v državnem zboru, ki se menda drug mesec začne.

Kar se tiče navodov češkega lista o prižakovanju in o vsepu, ki smo ga imeli in ga imamo od Taaffejevega ministerstva, moramo tudi mi Slovenci reči: vse je res tako.

Ali če se stvar postavi na „ali — ali“ (aut — aut) potlej pa, če hočemo resnico povedati, nismo dovolj lehkomišelnji, da bi rekli: vse jedno nam je, ali ostane Taaffe ali pa da se vrne Stremayr in drugi Lasser. To nam vendar nij vse jedno. Ko bi družega uzroka ne imeli rekli bi uže: inter duo mala minus. Nemški ustavoverci so nas brutalno in principijalno trli, ko so na vladi bili, Taaffejevo ministerstvo nas direktno vsaj tako ne tre, kot predniki njegovi, če nam prav nič dobrega ne stori. Razloček tedaj je, da časa dobivamo okrepiti se za bodoči boj.

To se ve, ko bi imeli mi trdno zaupanje,

da pride po Taaffe-Conrad-Streitu novo ministerstvo Hohenwart-Rieger-Pražak, — o da, potlej nič ne bi pomišljali, kaj nam je izbrati. Bližnje zasedanje državnega zbora bode menda situvacijo sčistilo in do tačas se morda tudi grof Taaffe še kaj ohrabri.

Slovanski časniki o zadnji papeževe encikliki.

Zadnja papeževa enciklika, ki daje slovanskima apostoloma Cirilu in Metodu najvišjo čast, ki jo more katoliška cerkev podeliti: da praznik teh svetcev razširja na vesoljni katoliški svet, — vzbudila je v vsem slovanskem novinarstvu ono živo zanimanje, katero zaslučuje. Ciril in Metod sta svetnika vsem Slovanom. Katoliki, unirci, evangeli, pravoslavni, vsi Slovani je čast ta dva moža kot svetca in zaščitnika. Ciril in Metod Slovane narodno jedinita, kakor jih je zlasti Metod tudi v življenju trudil se združiti v veliko srednjo-evropsko državo. In da papež s svojo daleč sezajočo besedo odlikuje ta dva vseslovanska svetnika ravno zdaj, ko slovansko vprašanje v Evropi tako imenitno postaja, da papež s tem naravnost podpira narodna prizadevanja Slovanov — kajti on slavi naša apostola tudi kot početnika pisanja našega jezika — to se občno kot važno priznava. Zatorej naj tu nekatere slovanske glase o encikliki papeža Leona XIII. navedemo.

Da začnemo pri najbližnjih si Hrvatih! Organ neodvisne opozicije „Obzor“ je prinesel štiri izvrstne članke pod naslovom: „Misli povodom okružnice pape Lava XIII. od 30. rujna“. V teh člankih pravi: Slovansko vprašanje zaradi svojega obsega na široko in v bodočnost vzbujajo misleče duhove vsega izobraženega sveta. Tudi pozornost Rima je to vprašanje na-se potegnulo. „Kano zastupnici dvaju velikih načela, jedinstva crkvenoga i misli narodne, stoje Ciril i Metod poput nedostizivih velikana u poviesti ljudskoj. Ni jedan od velikih prosvjetitelja narodnih, ni Bonifacij kod Njemaca, ni Patricij kod Britana, nije umio u tako divan sklad dovesti ova dva načela. A ova dva svojstva u Cirilu i Metodu slavi okružnica pape Lava XIII., kako jih poslije Ivana VIII. ni jedan predšastnika njegovih slavio nije.

„Što papa Lav XIII. pripoviedajući, kaku su slavenski jezik, tu svoju uredbu proti neprijateljem branili i izhodili joj odobrenje vrhovne vlasti crkvene, u toj izjavi nalazimo „signum temporis“. U očima dakle rimske stolice universalna idea katoličtva ništa netrpi uz osebnu narodnu.

„Ovakova izjava nam katoličkim Slavom godi; a nadamo se, da neće ni našoj pravoslavnoj braći nepovoljna biti. Ovom izjavom ulaže Vatikan neizravno svoj moralni upliv

za oslobodjenje izтока. Papa Lav XIII. zauzima mučke stanovište Pija II. i ostalih predšastnika, koji su proti Turčinu krstaške vojske na noge dizali; on prelazi dosta otvoreno na stranu onih velevlasti, koje brane interese istočnih kršćana. On smatra razkolje u crkvi „žalostnom nevoljom“; ali toga radi neželi, da se robstvo istočnih kršćana produži, nadajući se od boga, da će im svojom milošću skloniti „volju, da se s pravom crkvom uzpostavi sloga“.

„Želimo i nadamo se, da neće ostati kod te izjave, već da će ju popratiti ozbiljna djela. Izток je sada postao trkalištem velikih sila, koje ondje traže svoje posebne interese, koji se uvijek neslažu s interesima naroda. Duhovni probitci nesmiču se podrediti tim sebičnim zahtjevima. Ovdje može rimska stolica, koliko se katoličke crkve tiče, veliku uslugu istočnim narodima izkazati, ako nedopusti, da se državnicima služe crkvom u nečiste i često za one narode protunarodne svrhe. Države prolaze a narodi ostaju; interes crkve i naroda obično je istovjetan. Osobito u istoku vjera i narod rasli su u jedno biće. Ovaj faktum, ako se pred očima drži, odklonit će takodjer svaki pokus, da se bud u jezik bud u obred i običaje bud u samosvojnost crkve na istoku dirne. Pokusi zapadne Evrope u vrijeme križarskih vojna, da se što više od toga zemljišta za crkvu zapadnu osvoji, mnogo su pripomogli utrti put izlamu. Oslobodi bog zapad od takovih novih pokusa! Neka se zapadna Evropa odrekne svoje osvojačke politike na istoku, budi izток iztoku, ulegnut će se strasti, razpršiti predsude; neka uzmu djelo umirenja pozvane na to ruke, nastati će „in necessariis unitas“.

To so lepe, to so res slovanske besede.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. oktobra.

„Politik“ piše, da bodo avtonomistiški članovi delegacije svojo navzočnost v Pešti porabili v to, da bodo magjarskim odločevalnim politikom razjasnili lažnjivost nemških avstrijskih liberalcev, ki se trudijo zavirati zblizanje zdanje državnozbornske večine z Magjari. Magjari da bodo morali sprevideti, da bi njihove avtonomije avstrijska avtonomistiška stranka mogla samo koristiti.

Vnanje države.

Tudi denes nij še izročil Riza paša Črnogorcem Uleinja. Sicer se poroča preko Pariza, da je Riza paša imenovan za vladnega komisarja in da je dobil ukaz, takoj izročiti uže tolikrat imenovano mesto Črnogorcem. Kljubu takim prikazkom, iz katerih bi se dalo soditi, da imo Turčija zdaj resno voljo, ostane pa evropska flota še na svojem mestu v Teodo in se je rusko brodovje tam z dvema fregatama

pomnožilo. Iz tega so vidi, da Anglija in Rusija složno postopati in da bosta po rešenem Ulcinjskem pričeli ti dve državi takoj reševati grško vprašanje, da si tudi so baje zoper vsako daljnje demonstriranje z ladjami Avstrija, Nemčija in Francija. Anglijo in Rusijo bode to malo oviralo, kar neposredno potrjujejo tudi angleške „Daily News.“

V Rusiji izhajajoča nemško pisana in v nemškem duhu uredovana „St. Peterburger Ztg.“ toži, kako so bili Nemci nekdanje v Rusiji dobro sprejemani, a zdaj da so zmirom bolj zaničevani; v ruskih novinah da se nemška beseda „kulturträger“ z zaničevanjem, sovraštvom in gnjusom do vsega nemškega piše. — To nemški listi ponatikujejo z jezo.

Včeraj 15. t. m. se je v Kölnu pričela slavnost dozidanja velike monumentalne stolne cerkve. Sešli so se tam skoraj vsi nemški manjši vladarji, cesar Wilhelm in razni nemški prvaki. Ta velikanska cerkev se zida več stoletij, ker se je začela zidati l. 1248, do l. 1322 je bil kor posvečen, potlej nij moglo delo naprej do l. 1842. Od takas do 1880. leta 14. avg. je delo zvršeno, ponosno delo res. — Ali ker se protestantje silijo k tej slavnosti in pravijo, da je „nemška“ ne pa cerkvena, nečejo se je udeležiti katoliki, katerim bi prav za prav imela veljati, ker njih last in delo je veliki „kölinski dom“.

Iz Washingtona se javlja 14. t. m.: Finančni direktor je proračunil, da je v zjedinenih severno ameriških državah v prometu 370 milijonov dolarjev v zlatu in 150 milijonov v srebru; od l. 1879 je tedaj 83 milj. zlata in 37 milj. srebra več v prometu. Državni zaklad pa ima v gotovini 68 milj. v zlatu in 5 1/2 milj. v srebru.

Dopisi.

Iz St. Peterburga 9. okt. [Izv. dop.]

Dne 6. okt. je tukaj na universiteti imel sloveči jugoslovanski slavist Hrvat prof. Jagić svoj nastopni govor, ker se je preselil iz Berlina v Petrograd kot redni profesor slavjanske filologije na mesto pokojnega Sreznjevskega. Poslušalcev je bilo toliko, da niso vsi prostora našli v jako obširnejšobani in na galeriji. Ne le profesorji vseh fakultet, tudi drugi omikani krogi iz ruske prestolice so bili zastopani, dokaz, da se slavistika vedno v dalje kroge širi. Tukajšnji časopisi so hvalili obseg in obliko Jagičevega govora o važnosti staroslovenskega jezika za vse Slovence in so vsi jedne misli, da je z Jagićem naša univerzitetna pridobila „novu učenu silu, jarkuju zvezdu prvoj veličini na horizontu ruskoj nauki.“

Z novim letom začne pri nas izhajati spet nekoliko novih časnikov. Najzanimivejši je „Rus“ (Rusija). Urednik in izdatelj „Rusije“ bode slavnoznani ruski „narodni tribun“ in slavjanoljub Iv. Aksakov. Program tega časopisa bode, pravi izdatelj, to, kar uže ime naznanja, namreč, da se osvobodimo v vseh razmerah tuje a kopita, tako francoskega, kakor germanskega, s katerim nas hote nekateri osrečiti; da se vrne in vnese pravda in resnica v rusko živen, da se Rusiji povrne svoboda organičnega samorasta, da bi Rusija ostala Rusija. To je, ta novi časnik hoče biti naroden in neče zahtevati za se zapadnih fraz niti „konservatizma“ niti ne „liberalizma“, teh praznih nazivov in znamenovanj, ki niso niti za ruske niti ne za slovanske razmere sploh primerne, ker so presajene iz starajočega se neslovenskega zapada. Nijso li to ideje, ki zaslužijo, da vsak Sloven, tudi Nerus, premišlja o njih?

Tudi naše ruske novine so simpatično pozdravile Taaffejevo ministerstvo pri vas v Avstriji, o katerem so pisale, da ima „celj spravedljivost ko vsem narodam Avstriji“ izvesti. Ali zdaj uže „Novoje Vremja“ tudi vpra-

šuje: kaj se vidi v dejanji v „dejstvitelnosti“. Ministerstvo je v službi uže drugo leto, a nič zdatnega nij še storilo za avstrijske Slavjane in da poslanci ne vedo „v polzu (korist) kogo i čego podajut svoi golosa.“ — Kakor vidim iz vašega lista, vlada isto mišljenje tudi pri vas. Želeti je tedaj, da bi se skoro kaj dejanj videlo iz samih besedij.

Glede iztočnega vprašanja pišejo vse naše novine, to se ve da, dan na dan, in sicer največ, ker to je, ki Rusijo in bodočnost Slavjanstva najbolj zadevuje. Ne manjka glasov pri nas, ki glasno kažejo, kako igra Nemeč Bismark rolo tihega intriganta in Mefista. Le obžaluje se, da Avstrija hodi menj ali več s to sebično in neiskreno Nemčijo, katera bode prej ali kasneje dobila plačilo za svojo Rusiji dokazano nehvaležnost. Brez dvombe, da je pri zavlačevanji porte Bismark več ali menj kriv, ker v vsej Evropi le njemu ne bi bilo po volji, ko bi se orientavno vprašanje mirno rešilo. On potrebuje tu doli nerešenih stvari, ker išče in potrebuje zaveznika za svojo slabovestno Nemčijo, kadar pride Francoz na obračunovanje za nemške oholosti in grehe iz leta 1871.

Domače stvari.

— (Javna tombola), ki nij mogla zadnjo nedeljo vršiti se, bode „v zvezdi“ denes 17. oktobra popoldne.

— (Nemško pisani Brencelj) ki ga tukaj izdajajo gospôda dr. Schrey, Dežman, Konškov sin in drugi, bil je včeraj konfisciran.

— (Volitve v kranjsko trgovinsko in obrtniško zbornico.) Mislili smo, da bomo volitve za trgovinsko in obrtniško zbornico na Kranjskem imeli uže prihodnji mesec november. Ker se pa dozda še nič oficijalno ne javlja o tem, nij mogoče, da bi bile pred decembrom, ker precej nekaj časa mine, predno se prva dela po komisiji itd. pravilno naredé. Ne vemo, zakaj se odlašá? Kje je krivda? Mar upajo gospoda zdanji odborniki, da mej tem pride spet nemško-ustavoverno ministerstvo? Vse mogoče. Mej tem pa so vendar začeli nemškutarji v svojih zunaj ljubljanskih „organih“ po malo na boben biti. „Triester Ztg.“ od petka ima dopis iz Ljubljane, v katerem glasatelj naše nemškovalne stranke svoj strah izreka, da bode zdanja vlada Slovence pri trgovinskih volitvah podpirala, da bodo vladni organi za naše kandidate delali! — Potolazite se. Mi tu vladne podpore ne iščemo. Mi smo zadovoljni, da se vladni organi sploh v volitve ne vtikajo. Drugo znamo uže sami. Mi narodnjaki znamo uže tudi brez bričev opraviti. Le nemškutarji ne morejo.

— (Iz kranjskega deželnega odbora.) Kranjski nemškutarski deželni odbor je bil mej drugim razpisal tudi službo mašini sta ali prav za prav kurilca pečij v novej blaznici na Studenci in sicer s 600 gold. na leto. Ker se je pa baje blizu 40 prosilcev oglasilo, snedel je odbor svojo razpisano besedo in začel „glihati“: kdo gre za menj služit? Boljši kompetenti mašinsti so svoje prošnje nazaj vzeli, tudi jeden, ki je „za menj“ uže imenovan bil, je baje odstopil in odbor zdaj išče spet drugega. Kompetenti pak, ki so se na prvo javno razpisano besedo deželnega odbora držali in si s kompetiranjem stroškov delali, pritožujejo se, zakaj jih deželni odbor za norca ima, zakaj besede ne drži. Zato hočejo baje nekateri tožiti deželni odbor za odškodovanje in prav imajo.

— (Sprememba na ljubljanskej pošti.) Oddajanje pisem in ekspedicija časopisov tukajšnje pošte se je z dnem 16. t. m. preselila v prostore nekdanje gostilne „prijaponi“ (Schnalle) v Schellenburgovih ulicah.

— (O frančiškanih), ki učé v javnih šolah v Kamniku in Novem mestu, pravi ljubljanski dopisnik „N. Fr. Pr.“ od 15. okt., da služijo kot učitelji zoper voljo tamošnjih meščanov, („gegen den Willen der Bürgerschaft“). Laž, da se more prijeti. Niti Kamniški niti Novomeški meščanje se niso v tem še nikoli nič izrekli.

— (Srečkanje.) Dne 30. oktobra t. l. dopoldne ob 10. uri bode v deželnej hiši 50. srečkanje kranjskih zemljiško odveznih obligacij.

— (Kanal na emonske cesti.) Piše se nam od tu dne 16. t. m.: Kanal na emonske cesti bode, če bo šlo srečno, denes dovršen. Oni podzemeljski rimski zid, na katerega so zadeli delavci, je tem dal vročega dela še do zadnje srede, predno da so naredili skozi njega prerov za kanal. Delavci so ta zid lomili noč in dan. Zaviral je pa brzo napredovanje dela tudi oni rimski kanal ali vodotok, na kateri so zadeli takoj od početka delavci. Tu se je nabralo toliko vode, da so jo le z velikim trudom ven spravili. Tega vodotoka ne bodo zazidali, nego pride ravno nad njim požiralnik s ceste v kanal. Da niso delavci zadeli na te rimske ostanke, bil bi kanal uže pred štirinajstimi dnevi dovršen.

— (Za župana) je bil voljen v Podrečah v kamniškem okraji Anton Kornič iz Vira, za svetovalca pak sta bila voljena Wilhelm Pelikan in Josip Štupica.

— (V Borovnici) v okolici ljubljanskej je ustanovljena nova žandarmerijska postaja.

— (Tatovje na železnici.) Iz Logatca se nam piše 14. okt. Tukaj so na kolodvoru pred kratkim staknili dva železniška delavca, ko sta ravno v železniških shrambah krasti hotela. Preiskava njenega stanovanja je pokazala, da sta morala uže dalje časa „gospodariti“ po tistih shrambah. Dobili so pri njih celo blagajnico, se ve samo ukradene reči. Sedaj saj tudi vemo, kdo da je puščal našim sodom, na železnici shranjenim, in kdo da nam je jemal sladkor in drugo blago, katerega smo iz železnice vedno manj dobili, kot pa je naročenega bilo. Sodnijsko preiskavanje bode brez dvombe še marsikaj na dan spravilo o varnosti železniških shramb.

— (Kaj ženska vse počenja, da bi jo moža dobila.) Poroča se nam od tu 16. okt.: Včeraj je bila pred ljubljansko deželno sodnijo psihologično zanimiva obravnava. Dve ciganki sta bili toženi zarad goljufije. Ti dve nemško govoreči ogrski ciganki, — bili sta čedno oblečeni ženski, ki sta hoteli le Magjarki imenovani biti ne ciganki, prišli sta v Ljubljano in kot dve dobri poznavalki ljudi in slabosti, zlasti ženskih, hitro sta vedeli, katere deklice so „nesrečne“ v ljubezni. Tacih sta obe ciganki radi iskali in jim povedali „preteklost“ to se ve, vsem po jednom ali večno novem kopitu: „vi ste imeli ljubčka, ta vas nij vzel, vi ste nesrečni, a tako in takó se naredi, če hočete, da se vam sreča povrne, da se možete.“ Cigankam so bile v tem vprašanji dekleta, sosebno one, ki so uže bolj v letih, rade lehkoverne in več jih je šlo na limanice. Dajale so cigankama za „copranje“ denarja in blaga, jedna je, kakor pred sodnijo sama obstane, celo črevlje z nog dala ciganki. Posebno iz stanu omikanejših šivilj ali šivankaric je

bilo baje več lehkovernih srečolovk. Vzlasti jedna ciganka jim je razumela dokazovati, da zna „več ko hruške peč“ ker je znala v ruti zavito jajce hitro v malo „mrtvaško“ glavo spremeniti. (Kakor je ciganka pri sodnji sama izpoznala, naučil jo je neki eskamotér v Reki gosjo kostjakovo glavo hitro zamenjavati z jajcem pod roko v ruti.) Če se je jajce pri ciganskej produkciji pred dekletom v malo mrtvaško glavico spremenilo, potlej je bilo dokazano, da je dotična devica res „nesrečna.“ Ciganka je potlej obetala to nesrečo z nje spraviti in odcoprati, ako jej dá in plača to in to. Jednej teh neomoženih revic je ciganka rekla, da je zato nesrečna, ker jo je nekdo enkrat polil z vodo izpod mrtveca! Res sta dalje časa ciganki menda dobro izhajali pri necih naših ljubljanskih možev željnih in sreče iskajočih „gospodičnah“. Nazadnje je bilo vendar le dvem tacim ogoljufanim revicam žal za 50 gold., ki sta jih jima ogersko-nemški ciganki izvalili; naznanili sta ciganki policiji, ki ju je prišla in vsled tega je bila večeraj zanimiva sodnijska obravnava, pri kateri je bila jedna ciganka na šest mesecev druga na en mesec ječe obsojena. Naj še pristavimo, da so vse te lehkoverne zapeljane srečolovke, ki so zoper ciganki sramežljivo pričale, prav dobro nemški znale, sicer bi se tudi s cigankama ne bile razumeti mogle. Dokaz, da znanje nemščine nij še tako samo ob sebi „kulturno“ in zveličavno, kakor nam nemškutarski „kulturträgerji“ pridigujejo.

— (Otrok zažigalec.) Velik požar je zanetil sletni deček v Žetincih pri Radgoni, ker je z žveplenkami v listnjaku listje užgal. Pogoreli so posestniki Rihtarič, Adamič, in Zemljič. Škode je 10.000 gold.

— (Zlata maša.) V nedeljo 10. t. m. je gospod fajmošter v Gorjah obhajil svojo zlato mašo. Rojen v Šmartnem pri Kranji, bil je ravno 10. oktobra l. 1830 za mašnika posvečen, služil za kaplana v Sodražici, Polhovem Gradcu, na Vrhniki, v Cerknici in Žireh, kot fajmošter pa na Prežganjem in v Gorjah. Po vseh vaseh razširjene fare Gorjanske stali so te dni maji s slavoloki in primernimi napismi. Hiše so bile okinčane z vencmi in cvetlicami. Zvečer so bili prebivalci posameznih vasij kresove prižgali. Pred farovžem so se bili zbrali pevci, ki so g. zlatomašniku zapeli nekoliko pesnij, ter mu zaklicali gromovit „živio“. Vseh duhovnov z domačima vred je bilo pred altarjem 22. Ljudstva se je bilo iz domače in sosednjih far zbralo mnogo. Slavnostni govor je imel bivši Gorjanski kaplan in zdaj državni poslanec g. Klun.

— (Iz norca tat.) Pred dvema dnevoma je bil iz zavoda za blazne na Studenci pod Ljubljano izpuščen kot ozdravljen neki mirnejši norec iz kamniškega okraja. Ali namesto da bi domov šel, gre v Ljubljano in tukaj na več krajih skuša na prav premišljen način goljufati, kar je tem bolj čudno, ker je prej, predno je bil na možganih zbolel, zmirom pošten bil. Tako n. pr. je tukaj obiskal ženo, katere mož je tudi na Studenci kot blazen v bolnici. Rekel jej je, da je mož nje na nagloma čisto ozdravel in da ga je poslal po čedneje obleke, nego jo je soboj imel. Vesela je žena dala moževo obleko, s katero pak je „ozdravljeni“ blaznik popihal po svojem potu, ne na Studenec nazaj. Na podoben način je poskušal še drugod do lepe suknje priti, a tam so bili previdnejši in mu je nijso dali.

— (Premembe pri učiteljsstvu na Kranjskem.) V Trnovo pride g. Janez Okorn.

— V Senožeče pride za III. učitelja g. Matija Hiti iz Orehka, v Orehek pa pojde g. Šimen Hiti, do sedaj učitelj na Razdertem. — Spraš. učit. kand. gg.: France Sešark III., in Jožef Güderer IV. učitelj na deskejši šoli v Kočevji; France Ivanc in Anton Lapajne na deskejši šoli v Ribnici. — Gdč. Franciška Zupan, zač. učiteljica v Godoviču, isto tako v Spodnji Logatec in gdč. Arrigler, spraš. učit. kandidat. v Zgornji Logatec. Pomožni učitelji v Logaškem okraji so dalje umeščeni gg.: France Milavec v Črnem Vrhu, Henrik Likar v Godoviču in Ferdinand Strel v Rovtahu. — Spraš. učit. kand. gdč. Marija Steiner, časna učiteljica na Razdertem. — G. Alojzij Sežun, bivši pom. učitelj v Kočevji, na Rob, g. Jak. Marn iz Drage v Preser, spraš. učit. kand. gdč. Marija Blahna časna v Staro loko, g. J. Vresic iz Banjalohe na Drago; gdč. Ana Kaiser iz deske na dekliško šolo v Ribnici, g. Anton Berlan, pom. učit., iz Roba v Ambrus. — G. Ant. Loker, vodja na dverazrednej šoli v Starej loki, je stopil v pokoj. — G. Jože Dolinar iz Žabnice v Mavčice. V Postenji ostane g. J. Kranjc.

Razne vesti.

* (Ženitev cesarjeviča.) Ob priliki cesarjevičeve ženitve bode dunajsko mesto razsvitljeno in je dunajski mestni zbor tudi sklenil na meji Solnogradske nevesto njegovo ob nje prihodu z deputacijo pozdraviti. Za vse svečanosti je Dunaj dovolil 100.000 gl. troškov.

* (Advokat samomorec.) Dr. Adolfa Hoppe je neki Dunajčan obdolžil, da ga je kot njegov zastopnik ogoljufal. Dr. Hoppe se obrne do sodnije, katera je pa Dunajčana oprostila. Tako je advokatu madež na časti ostal. Zavoljo tega se je dr. Hoppe 14. t. m. pred svojo pisarno v glavo ustrelil, ter je bil takoj mrtev.

* (Redka občina.) Občina Unterkessah v Badenu je imela v enem stoletju samo štiri župane, a četrti se zdaj županuje.

* (Pripravljanje na boj.) V grško mesto Zante na otoku jednečega imena so te dni bili prišli italijanski igralci in so hoteli gledališče igrati. Ali župan zanteski jih je zapodil rekoč: Grška zemlja se zdaj za boj s Turki pripravlja, torej nij spodobno, da bi se naša mladina z zabavami razmišljala in mehčala. Laška družba je morala pete pobrati in iti. Zato je zdaj italijanski minister za notranje stvari izdal okrožnico, v kateri svari italijanske igralce naj ne hodijo v Grecijo.

* (Čudna beračica.) Iz Češke Lipe se piše: V raztrgane cunje zavita je beračica tukaj uže več let neka beračica od hiše do hiše. Znala je tako prositi, da je nijso nikjer prazne odpodili. Stanovala je pod streho neke hiše zraven novega gimnazija in dolgo let nij stopil nobeden razen nje v njeno stanovanje. Stanovninu je gospodarju plačevala vsako četrletje naprej s samimi krajcarji. Zaradi majhne tatvine pa je bila ta beračica nedavno obsojena na tridnevni zapor, — vendar je to tamošnjega policijskega inspektorja nanjo opozorilo in res gre njeno stanovanje preiskavat. Prestrašen odskoč, ko odpre vrata v stanovanje beračice. Videl je cele klade plesnjivega kruha, belega in črnega; 50 loncev samega mesa, od katerega je prihajal silen smrad in nebrojno mrčesa je lazilo okolo. Takoj so pričeli sobo čistiti, kruha je bilo sedem centov, ter so ga odpeljali na dveh vozičkih. A našli so v sobi tudi za 150 gold. krajcarjev, za 20 gold. srebra, 30 gold. v papirji, jedno obligacijo za 100 gold in veljavno menjico za 45 gold. Beračica se piše Kaufmann.

* (Boj z divjim kozlom.) Nekega gospoda Krebsa je v neke soteski v Graubündtenu pred kratkim napadel divji kozel. Sam pripoveduje ta dogodjaj tako-le: Dač 28. septembra sem nameraval iti črez sotesko v Chur. Do vrh soteske sta me moja žena in pet let staro dete spremlila. Veselo smo korakali skupaj — kar zagledamo ne daleč od nas na levo velicega divjega kozla. Počasi ko-

rakamo dalje in opazujemo žival, ki nij kazala nobenega strahu, marveč je malo oddaljeno za nami šla. Ko smo dospeli do vrh soteske, vedno je divji kozel hodil še za nami. Zdaj smo zavili na desno, a komaj je kozel zapazil, da se mu hočemo izogniti, bil je uže s par skoki pri nas. Jaz se obrnem ter mu na palici nataknen košček kruha pomolim. Kozel me par trenutkov gleda, potem pa skoči náme. Hitro se izognem ter ga zgrabim za roge. A bil je premočan, vrže me tako silno na tla, da sem mislil, vsa rebra so mi utrta. Ležeč pod kozlom, držal sem ga trdno za roge toliko časa, da je skočil na stran. Zdaj smo ga poskusili vsi odpoditi s kamenjem, — vse zastonj. Moja žena mi dá mej tem svoj nožič, a uže me kozel z nova napade. Spet ga pograbim za rogeve ter ležem sam na zemljo, da sem ga lahko bolj trdno držal. Z jedno roko sem mu hotel nožič poriniti v prsi, a uže pri prvem sunci se mi upogne. Ker sem pa kozla vendar le malo zbedel, ga je to še bolj ujezilo, zato me porine nizdolu. Moja žena je z detetom hitela pomoči iskat — jaz se pobrem ter grem za njo. A zopet je bil kozel za mano. Branim se ga zopet, izgubim pa pri tem še svojo palico. Boječ se, da bi razljutena žival ne lotila se mojih, zgrabim ga zopet za roge. Na hrbtu ležečega, z glavo naprej me je kozel rinil navzdol. Moje položanje je bilo strašno. Prišel sem na pomoč klicati. V največjši sili priteče neki pastir ter zveri dvakrat svoj dolgi nož porine mej rebra. Utrujen spustim kozla, ki na stran ubeži. Mej tem so prišli ljudje meni na pomoč, hiteli so za divjim kozlom, katerega so sicer videli krvavečega, a jim je vendar ušel.

* (Hrvatski jezik na francoskej akademiji za vstočne jezike.) Znani orijentalec g. L. Schefer, francosk akademik prvi vladni tajnik zavoda za žive vstočne in jezike v Parizu, bil je dne 7. t. m. v Zagrebu. Francoska vlada, osobito francosko naučno ministerstvo je poslalo g. Scheferja, da bi pričel dogovarjati se z jugoslovansko akademijo za umetnosti in znanosti o tem, da bi francoska in jugoslovanska akademija zamenili izdane od obeh literarna dela. Ker je na francoskej akademiji ustanovljena tudi stolica za hrvatski jezik, zanima se francosko naučno ministerstvo vrlo za to, da bi dobila biblioteka francoske akademije tudi dela jugoslovanske akademije. G. Schefer je več poznavalec vstoka.

☛ Tacega še nij bilo. ☛

Krembserovo jahanje na stavo

na živinskem trgu.

Denes nedeljo dne 17. oktobra

veliko umeteljno jahanje in vožnja na stavo.

Pričetek točno ob 4. uri popoldne.

Kasa se odpre ob 2 1/2 uri.

Glavni vhod spredaj na živinskem trgu. Da je p. n. občinstvu ngodnejši, se dobivajo vstopnice za 1. prostor in biljeti za ekvipaže tudi v mojem stanovanji: oske ulice št. 4.

Zvečer ob 7. uri

velika predstava clownov.

Izgrala se bode zastonj tudi srebrna ura.

Vsak obiskovalec cirkusa dobi jeden los zastonj.

Natančneje povedo plakati.

Ponedeljek dne 18. oktobra

velika predstava

zvečer ob 7. uri.

A. Krembser,

vodja.

(29)

☛ Zadnji teden. ☛

Dunajska borza 16. oktobra.			
Enotni drž. dolg v bankovih . . .	71	gid.	20
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72	"	70
Zlata renta . . .	86	"	55
1860 drž. posojilo . . .	129	"	—
Akcije narodne banke . . .	816	"	—
Kreditne akcije . . .	279	"	—
London . . .	118	"	—
Srebro . . .	—	"	—
Napol. . .	9	"	39
C. kr. cekini . . .	5	"	63
Državne marke . . .	58	"	15

Zahvala.

Vsem tistim gospodom, nekdanjim učencem ranjega nadučitelja gospoda

Fr. Ser. Adamiča,

ki so ljubezen in vd. nost do dragega umrlega tako gniljivo pokazali in mu prelepi nagrobni spomenik postavili, izreka najtoplejšo in presrečno zahvalo

(526) **rodbina Adamičeva.**

V Šmartnem pri Lj. 15. okt. 1880.

Tržne cene

v Ljubljani 16. oktobra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gid. 28 kr. — rož 6 gid. 66 kr.; — ječmen 4 gid. 34 kr.; — oves 2 gid. 92 kr.; — ajda 5 gid. 35 kr.; — prosó 5 gid. 04 kr. — kornuza 6 gid. 34 kr.; — krompir 100 kilogramov 2 gid 32 kr.; — fižol hektoliter 8 gid. — kr.; maslo kilogram — gid 90 kr.; mast — gid. 74 kr.; — špet frišen — gid. 76 kr.; špeh povojen — gid. 72 kr. — jajce po 2½ kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 56 kr.; — teletnine 51 kr.; svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gid. 40 kr. — slame 1 gid. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gid. 20 kr.; — mehka 4 gid. 50 kr.

Umetne zobe in zobovja

(zobovja z zračnim pritiskom)

prilepa po najnovejšem umetnem načinu, ne da bi odstranjeval zobne korenine, brez vsake bolečine, votle zobe pa z dobro tvarino trajno plombira. Zobne operacije brez bolečin izvršuje z omotljenjem z gazom za smejanje (410—22)

zobni zdravnik A. PAICHEL

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Ordinuje od 9.—12. in od 2.—5. ure.

100 vedrov dobrega

dolenjskega vina

1878. in 1879. leta,

iz graščinske kleti, je na prodaj. Natančneje v F. Müllerjevem Annoncen-Bureau v Ljubljani. 528—1)

Gostilnarjem!

Lepa in frišna

čeva

na debelo in drobno prodajejo se prav po ceni

pri Kožarji
v Krakovem št. 8

Tu se kupujejo tudi zajčje kože in od druge divjačine. (519—2)

F. Hlavka.

Kozlerjeva pivarna

v Ljubljani na celovške cesti.

Udano podpisani javlja, da je prevzel

restavracijo

v teh prostorih ter si dozvoljuje na mnogo obiskavanje te restavracije prositi.

Jamči se hitra in cena postrežba.

Sé spoštovanjem

Karel Roitz,
gostilnar.

(527)

Tucl.

15. oktobra:

Pri Sionu: Herz iz Dunaja.
Cochon iz Grada. Oberwader, Ladstätter iz Domžal. — Rosenberger, Polak iz Dunaja.
Pri Malčič: Schindler iz Ljubljane. — Heidersberg iz Celovca.

VILHELM MAYR,

lekar v Ljubljani,

na Št. Peterske cesti h. št. 2, I nadstropje, ima

glavno zastopstvo za Kranjsko

ces. kralj. privileg.

AZIENDA ASSICURATRICE v Trstu

zoper ogenj, na življenje in zoper škodo po raztreblbi.

Za gospe!

Glycerinino milo, tekoče,

nedosegljivo v tem, da se dobi mehka, tanka, bela koža, 1 sklenica 4½ kr.

Glycerin-Crème,

posebno vspešno, ako ustnice ali koža na rokah poka, 1 sklenica 30 kr.

Glycerin-Sargov,

najfinjši, 1 sklenica 10 kr.

Prodaje in razpošilja proti poštenu povzetju

G. PICCOLI,

lekar „pri angelu“,

v Ljubljani, na dunajske cesti.

Toilette-Honig-Glycer.-Seife,

Sargovo, 1 kos 30 kr.

Damen-Ponder,

z dišavo, bel in rdečkast, v zavojih po 10 kr., 1 škatla 40 kr.

Anaterinova ustna voda,

izdeluje G. Piccoli, 1 sklenica 60 kr.

Anaterinova štupa za zobe,

izdeluje G. Piccoli, 1 sklenica 40 kr.

(490—2)

Optični závod

E. REXINGER

v Ljubljani.

Posebnosti za one, ki dobro ne vidijo in trebajo očal.

Očala se dade samo potem, ko se je natančno in čisto znanstveno poskusil in premeril vid, a se uspeh jemči. Naročnikom z dežele se radovoljno pošlje v ta namen spisana moja knjižica, po kateri potem lahko naroče zaželjeno.

Pri meni je velika zaloga glediščnih in potnih perspektivov najnovejše konstrukcije, daljevidi, daljegledi, mikroskopi vsake vrste, vremeniki, toplomeri, tehtnice za vino, most, žganje ter vinski cvet, dalje za kis, mleko, lug in petrolej. Laterna magica, lamposkopi, stereoskopi in slike, parostroji, lokomotivi, camera obscura.

Orodje za risanje in šestila (cirkliji), risalna peresa vsake vrste, vodne tehtnice, vrvice in kotni mérniki, kompasi ter solnčne ure, mérniki, mérniki na traku, zrcala za britje in druge v to stroko spadajoče reči.

Dobro in brzo popravljam optično, fizikalčno ter matematično orodje. (420—7)

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu glediščnih ulic. (433—6)

Premeščenje.

Dr. J. Kapler,

c. kr. okrajni zdravnik,

stanuje sedaj

na Bregu h. št. 10,

v pl. Wurzbachovej hiši,

in ordinira zjutraj od ½8. do ½9. ure in popoldne od 12. do 1. ure. (514—3)

Kje

se kupuje ceno

obleke za gospode, dečke in otroke?

pri

M. NEUMANN-u.

Kje

Je največja zbirka

ženske robe?

(447—9)

pri

M. NEUMANN-u,

v Ljubljani, slonove ulice h. št. 11.